

Comitetul Economic și Social European

Reforma politicii agricole comune: societatea civilă are un cuvânt de spus!

În Avizul 58/2012, CESE își reînnoiește apelul către Parlamentul European, Consiliu și Comisie pentru **menținerea unui buget solid pentru PAC**, care să se ridice cel puțin la nivelul celui din actuala perioadă bugetară.

CESE salută efortul de a elimina decalajele dintre nivelul sprijinului primit de agricultorii din diferite state membre. În materie de **redistribuire a resurselor financiare între statele membre**, principalele caracteristici ale viitoarei PAC ar trebui să fie echilibrul, echitatea și pragmatismul, ținând seama de diversitatea agricolă din cadrul UE.

De asemenea, în unele state membre, care folosesc încă plățile istorice, convergența între pachetele financiare naționale, în plus față de **convergența internă**, va crea dificultăți. În aceste cazuri, convergența internă va necesita flexibilitate, o perioadă mai lungă de tranziție și schimbări treptate de-a lungul întregii perioade.

CESE sprijină o reducere progresivă prin **plafonarea** plăților directe și, așa cum s-a afirmat în avizele anterioare, îndeamnă în continuare Comisia să adopte o metodă de implementare care să țină seama de specificul exploatațiilor constituite din cooperative și asociații de producători agricoli.

CESE sprijină decizia de a se introduce o schemă de sprijin simplificată pentru **micii fermieri**, însă are îndoieli că nivelurile sprijinului propuse de Comisie sunt suficiente pentru a susține dezvoltarea exploatațiilor agricole mai mici.

Fiind perfect conștient de dificultățile implicate în **definirea conceptului de fermier activ**, CESE propune ca o astfel de definiție să includă printre cerințele sale producția și comercializarea produselor agricole, precum și crearea de bunuri publice și servicii de interes social.

CESE susține propunerea Comisiei de a considera începerea activității **tinerilor fermieri** ca pe una dintre prioritățile Uniunii Europene în domeniul dezvoltării rurale, în parte prin punerea în aplicare a unor subprograme tematice în cadrul programelor de dezvoltare rurală. CESE consideră de asemenea că este foarte bine să se introducă un ajutor pentru venit acordat tinerilor fermieri aflați la începutul activității agricole în cadrul pilonului I al PAC.

Componenta ecologică a pilonului I este o modalitate de creare a unei legături mai puternice și mai vizibile între plățile directe și bunurile publice de mediu rezultate din activitatea agricolă. CESE consideră că acest sistem ar trebui menținut cât mai simplu și ar trebui să producă rezultate în materie de protecție a mediului la care să contribuie toți fermierii din UE.

CESE a declarat deja că **menținerea biodiversității** reprezintă o sarcină-cheie, esențială și care nu reprezintă doar o obligație morală și etică, ci are și o importanță strategică pe termen lung. Există suficiente motive economice pentru a acționa mai rapid și mai eficient.

Comitetul atrage atenția asupra necesității ca anumite aspecte importante ale **pilonului II** să nu fie complet desconsiderate. De aceea, principiul de a aloca 25% din fonduri pentru măsuri de protecție a mediului și de combatere a schimbărilor climatice este important. De asemenea, cel puțin pentru abordarea LEADER, ar trebui prevăzută o marjă minimă.

Un element foarte bun din propunerea Comisiei este introducerea **parteneriatelor europene pentru inovare**.

CESE consideră că pilonul II ar trebui să reflecte uriașa problemă a **secetei**, a eroziunii solului și a deșertificării din regiunile sudice ale UE și recomandă elaborarea unei măsuri speciale pentru a aborda această temă. Totodată, ar trebui să se țină în seamă și de cheltuielile suplimentare legate de drenarea suprafețelor agricole din statele nordice ale UE.

Având în vedere condițiile severe cu care se confruntă activitățile agricole în regiunile montane și în cele insulare, CESE propune Comisiei extinderea ratei de cofinanțare de 85% nu numai la regiunile mai puțin dezvoltate, ci și la regiunile montane și la cele insulare. Este necesar ca noua definiție propusă pentru așa-numitele „alte zone” în contextul **zonelor defavorizate** să fie revizuită.

În vederea consolidării politicii lor de dezvoltare rurală, statele membre trebuie să aibă **posibilitatea de a transfera fonduri** din pachetul financiar destinat plăților directe către sprijinul destinat dezvoltării rurale. În același timp, statele membre în care nivelul sprijinului direct rămâne sub 90% din nivelul mediu al Uniunii trebuie să aibă posibilitatea de a transfera fonduri din pachetul financiar alocat dezvoltării rurale către pachetul financiar alocat plăților directe. CESE recomandă Comisiei să mărească marja de flexibilitate a transferării de fonduri de la pilonul II la pilonul I de la 5% la 10%.

Dată fiind extrema volatilitate a prețurilor din ultimii ani, este nevoie de instrumente mai eficiente de gestionare a piețelor. Conform tratatului, „**stabilizarea piețelor**” reprezintă unul dintre obiectivele PAC. Stabilitatea piețelor este importantă. Din acest motiv, CESE consideră că panopia instrumentelor pieței ar trebui să fie mult mai largă, pentru a evita fluctuațiile puternice ale prețurilor.

Deoarece, în UE-27, doar 15 lanțuri comerciale controlează 77% din piața produselor alimentare, sunt necesare eforturi pentru a echilibra oferta comercială în raport cu **puterea de piață a sectorului distribuției**. Ar trebui să se verifice dacă legislația în materie de concurență este suficientă pentru a împiedica apariția fenomenului de dominare a pieței și a practicilor contractuale însoțitoare.

Este vital să se consolideze poziția fermierilor și a organizațiilor lor în lanțul de aprovizionare cu produse alimentare, pentru a asigura o rentabilitate mai bună. De asemenea, adaptarea normelor UE în materie de concurență este de importanță capitală pentru a permite organizațiilor de producători și cooperativelor să-și consolideze poziția pe piață. Pentru consolidarea capacității de negociere a fermierilor în cadrul lanțurilor de producție, CESE consideră că trebuie create și condiții de apariție a unor **lanțuri scurte de aprovizionare**, gestionate direct de fermieri.

Comitetul consideră că instrumentele **de gestionare a riscului** ar trebui să contribuie la reducerea fluctuației veniturilor și a instabilității pieței. Consolidarea produselor de asigurare și crearea fondurilor de ajutor reciproc ar trebui să-i ajute pe fermieri să facă față unei volatilități mai accentuate a prețurilor, unei expuneri mai mari la noi boli ale plantelor și animalelor, precum și unei frecvențe mai mari a condițiilor climatice severe.

Pentru a se asigura un impact maxim al acțiunii **Fondului european de ajustare la globalizare**, CESE consideră că acesta nu ar trebui să fie utilizat pentru a sprijini agricultura europeană.

CESE consideră că PAC trebuie să fie un instrument privilegiat pentru a crea alianțe cu consumatorii, promovând informațiile relevante în legătură cu modul de producție a alimentelor de-a lungul lanțului de creare a valorii economice sau ciclului de viață. **Trasabilitatea trebuie să fie transparentă pentru consumatori**, care pot fi cei mai buni aliați întru obținerea unei producții agroalimentare europene mai durabile și mai ecologice, în măsură să creeze locuri de muncă de mai bună calitate.